

דיני עבודה בחירום

מבצע "שאגת הארי"

מחלקת דיני עבודה ויחסי עבודה קיבוציים

לקוחות יקרים,

המשק הישראלי הוכיח בשנים האחרונות, פעם אחר פעם, חוסן יוצא דופן מול אתגרים ביטחוניים מורכבים. עם הכרזת "מצב מיוחד בעורף" בכל רחבי המדינה עקב מבצע "שאגת הארי", ריכזנו עבורכם מדריך תמציתי שכולל מענה על שאלות בוערות בנוגע לזכויות וחובות מעסיקים ועובדים בעת הזו. נכון לכתיבת עדכון זה, על פי הנחיות פיקוד העורף, לא ניתן לקיים פעילות במקומות עבודה (למעט מקומות עבודה חיוניים) ואין לקיים פעילות חינוכית עד יום שני, 02/03/2026, בשעה 20:00.

מהו עסק חיוני?

החוק מגדיר מהו עסק חיוני שמחויב או רשאי לעבוד בעת הכרזה על מצב חירום. **מפעל אשר יש לו אישור קבוע של משרד העבודה של מפעל חיוני או מפעל למתן שירותים קיומיים על פי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967.** ניתן לבדוק אישור כאמור באתר כוח אדם לשעת חירום של משרד העבודה.

בנוסף, מקום עבודה המספק שירותים חיוניים רשאי לעבוד בשעת חירום, בהתאם להנחיות פיקוד העורף. רשימת המקומות שעשויים להיכלל בהגדרת שירותים חיוניים: גורמי ייצור, משאבים, שירותים, מוצרים, חומרים, אספקה ופעולות החיוניים לקיום האוכלוסייה, למאמץ המלחמתי ולכלכלת המדינה, אף אם אינם "מפעל חיוני". נטל ההוכחה שזהו אכן עסק החיוני למשק מוטל על המעסיק וכל מקרה ייבחן לגופו.

סידני, אוסטרליה

50 Carrington St, NWS 2000
T. +61-2-90606206

באר שבע

גב ים, רחוב האנגריה 77
ט. 03-6071450
פ. 08-6155780

תל אביב

מגדל אלקטרה, יגאל אלון 98
ט. 03-6078607
פ. 03-6078666

ירושלים

ישעיהו ליבוביץ 30, בניין 2
ט. 02-5607607
פ. 02-5639948

מקום העבודה החיוני אשר עובדיו מתייצבים לעבודה צריך לקיים מתכונת עבודה מצומצמת (לצרכים חיוניים בלבד) ולוודא שקיים מרחב מוגן על פי הנחיות פיקוד העורף ושהעובדים יכולים להגיע למרחב המוגן בהתאם להנחיות פיקוד העורף.

התייצבות לעבודה כאשר מדובר בעסק חיוני

עובד שהוצא לו צו קריאה לשירות עבודה חייב להתייצב לעבודה, בין אם פיזית ובין אם בעבודה מרחוק לפי בחירת המעסיק. אי-התייצבות לעבודה במפעל חיוני/במסגרת שירות עבודה עשויה להיחשב לכאורה עבירה פלילית.

פטור מחובת התייצבות לשירות עבודה חל, בין היתר, על: (1) שוטר; (2) חייל (כולל משרת מילואים לפי צו); (3) אישה בהיריון או שטרם חלפה שנה מיום הלידה; (4) מי שטרם מלאו לו 16 שנים; (5) מי שהגיע לגיל פרישה.

בקריאה לשירות עבודה של עובדת שהיא אם המטפלת בילדים, על המעסיק להתחשב בקשיים ובצורך בטיפול בילדים לפני זימון האם לעבודה בחירום.

מקומות עבודה שאינם מוגדרים כחיוניים

מקומות עבודה שאינם מוגדרים כחיוניים נדרשים לפעול על פי הנחיות פיקוד העורף. בהתאם, ככלל, אם מקום עבודה אינו מוגדר כחיוני ויש אסור פעילות בהתאם להנחיות/הוראות פיקוד העורף, מעסיק אינו יכול לחייב עובד להתייצב לעבודה.

תשלום שכר לעובד שנעדר מהעבודה בשל הנחיות פיקוד העורף

נכון להיום, מעסיק אינו חייב לשלם שכר לעובד שלא הגיע לעבודה כאשר מקום העבודה סגור עקב הנחיות פיקוד העורף, אם התשלום בגין ההיעדרות אינו מוסדר בחוק או בהסכם.

בעבר, נושא פיצוי המעסיק ששילם שכר לעובדיו וגובה הפיצוי נבחן והוכרע, לרוב בדיעבד, באמצעות הסכמים קיבוציים שהוראותיהם הורחבו ותקנות מס רכוש.

טידני, אוסטרליה
50 Carrington St, NWS 2000
T. +61-2-90606206

באר שבע
גב ים, רחוב האנרגיה 77
ט. 03-6071450
פ. 08-6155780

תל אביב
מגדל אלקטרה, ינאל אלון 98
ט. 03-6078607
פ. 03-6078666

ירושלים
ישעיהו ליבוביץ 30, בניין 2
ט. 02-5607607
פ. 02-5639948

חופשה ללא תשלום (חל"ת)

בעיקרון, הוצאה של עובד לחופשה ללא תשלום (חל"ת) מחייבת את הסכמתו המפורשת של העובד. ככל שמעסיק מחליט להוציא את עובדיו לחל"ת מבלי שניתנה הסכמתם, הרי שהעובדים יכולים להתפטר והתפטרותם תחשב כפיטורים.

עבודה מהבית

מעסיק רשאי מיוזמתו או לבקשת העובד לאפשר עבודה מרחוק והכל לפי שיקול דעתו בתום לב.

אנו מאחלים לכולכם ימים שקטים, בטוחים וחזרה מהירה לשגרה.

צוות המחלקה זמין עבורכם לכל שאלה, הבהרה או ייעוץ פרטני בטלפון ובמייל.

עו"ד דגנית לפידור-זינגר
ראש מחלקת דיני עבודה (משותפת)
dganit@agmon-law.co.il

עו"ד מנחם (חמי) לפידור
ראש מחלקת דיני עבודה (משותף)
hemel@agmon-law.co.il

עו"ד מיכל מרקוביץ-בלשר
ראש מחלקת דיני עבודה (משותפת)
michalmb@agmon-law.co.il

טידני, אוסטרליה
50 Carrington St, NWS 2000
T. +61-2-90606206

באר שבע
גב ים, רחוב האנרגיה 77
ט. 03-6071450
פ. 08-6155780

תל אביב
מגדל אלקטרה, יגאל אלון 98
ט. 03-6078607
פ. 03-6078666

ירושלים
ישעיהו ליבוביץ 30, בניין 2
ט. 02-5607607
פ. 02-5639948